Република Северна Македонија
Министерство за економија и труд

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Ekonomisë dhe Punës

Одделение за стратешко планирање
Njësia e planifikimit strategjik

СТРАТЕШКИ ПЛАН
2025 – 2027 ГОДИНА

Февруари 2025

Почитувани,
Стратешкиот план претставува комплексен и сеопфатен документ кој содржи, мерки и активности групирани во програми и потпрограми, кои се во функција на остварување на стратешките приоритети и цели на Министерството за економија и труд, а со тоа и на Владата на Република Северна Македонија.
Стретешкото планирање е алатка која има моќ, креираната визија да ја претвори во реалност. Оваа реалност преку стратешкото планирање веќе долги години успешно се спроведува во Министерството за економија и труд.
Со стартешкото планирање се овозможува реализација на приоритети, цели и активности, кои ќе придонесат за развиена функционална економија, која ќе продуцира нови работни места, поголема ефикасност, продуктивност и конкурентност на компаниите, зголемување на извозот и пораст на инвестициите, повисок животен стандард и подобар живот за сите граѓани на Република Северна Македонија.
Стретешкиот план на Министерството за економија и труд во наредните три години претставува рамка за на создавање на услови за развој на индустријата, на кластерингот, на вклучување на македонските компании во мрежата на глобални добавувачки ланци, креира мерки и активности за создавање на развиен претприемачки сектор, интеграција на националниот пазар во единствениот пазар на ЕУ, поддршка на работодавачите, креирање на мерки и политики за вработување, подобрување на пазарот на труд и заштита на работничките права се со цел да се подобри деловното окружување.
Изминатите неколку години беа направени клучни реформи во делот на подобрување на бизнис климата во земјата, подобрување на условите за работа на странските, но и домашните компании, како и за подобрување на деловната клима за нови инвестиции.
Сите овие реформи се направени преку континуиран дијалог со бизнис заедницата, со деловните здруженија, но и сите државни институции кои се креатори и имплементатори на економските политики, со единиците на локалната самоуправа, академската заедница, но и граѓаните. Преку истиот дијалог веќе се зацртани и цели на кои активно ќе работиме и во наредниот период преку на нашите програми, проекти, мерки и активности.
Кои се приоритетите на Министерството за економија и труд во наредниот период?
Со новата реорганизација главниот фокус на Министерството за економија и труд ќе биде засилена поддршка на индустријата, креирање мерки за микро, малите и средните компании, зголемување на конкурентноста на бизнисот, внатрешниот пазар, трговијата, угостителството, како и поддршка на работодавачите, креирање на мерки и политики за вработување, подобрување на пазарот на труд и заштита на работничките права.
Создавање на поволна деловна клима за бизнис секторот, пред се преку поддршка на домашните претпријатија, со главен фокус на малите и средните претпријатија, отворање на нови работни места преку нови инвестиции, развој и подобрување на конкурентноста на македонската индустрија, поддршка на развојот на индустриско-преработувачките капацитети кои ќе бидат извозно ориентирани и ќе создаваат производи со повисока додадена вредност. Не, помалку од важно за Министерството за

економија и труд во наредниот период посебно откако Северна Македонија е членка во НАТО Алијансата и секако почетокот на преговорите со Европската унија, на располагање ќе ѝ бидат дел од претпристапните фондови од буџетот на ЕУ како и Структурните и кохезионите фондови, како значаен финансиски инструмент на регионалната политика на ЕУ.

Реализација на овие цели, кои се во согласност со утврдените стратешки приоритети на Владата на Република Северна Македонија ќе придонесе за обезбедување забрзан и одржлив економски раст, повисок животен стандард и квалитет на живот на граѓаните.

Министер за економија
Besar Durmishi

ВОВЕД

Стратешкиот план како среднорочен стратешки документ, тесно е поврзан со процесот на буџетско планирање и извршување за период од три години, претставува значаен инструмент на планирање и следење на спроведувањето на Програмите во надлежност на Министерството за економија и труд. Изготвен врз основа на Одлуката за утврдување на стратешките приоритети на Владата на Република Северна Македонија за период 2024-2028 година, Програмата за работа на Владата на Република Северна Македонија и Националната Програма за усвојување на правото на Европската Унија.

МИСИЈА

Министерството за економија и труд работи на создавање на услови за развој на индустријата, на кластерингот и вклучување на македонските компании во мрежата на глобални добавувачки ланци, развиен претприемачки сектор, развој на угостителството, креирање и интеграција на единствен пазар во ЕУ, креирање на мерки и политики за вработување, подобрување на пазарот на труд и заштита на работничките права.

ВИЗИЈА

Република Северна Македонија со развиена функционална економија, која ќе продуцира нови работни места, поголема ефикасност, продуктивност и конкурентност на компаниите, зголемување на извозот и пораст на инвестициите, повисок животен стандард и подобар живот за сите граѓани на Република Северна Македонија.

ЗАДАЧИ И ОБВРСКИ НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ЕКОНОМИЈА И ТРУД

Задачите и обврските на Министерството за економија и труд, согласно надлежностите утврдени со Закон се однесуваат на:

- Следењето на економските, структурните и техничко-технолошките состојби и предлагање мерки за остварување на развојната и тековната економска политика во областа на трговијата, преземањето мерки против монополската положба и монополското однесување, следењето на тековните материјални биланси и снабдувањето на граѓаните со основните прехранбени производи и други стоки за широка потрошувачка и на претпријатијата со суровини и репроматеријали, системот и политиката на цени на производи и услуги,
- Поттикнување на циркуларната економија и одржливоста на преработувачката индустрија;
- Креирање на мерки и политики за вработување, подобрување на пазарот на труд и заштита на работничките права.
- Предлагање на проактивна индустриска политика за зголемување на конкурентноста на индустриското производство и развој на одделни сектори од индустријата;
- Поттикнување на инвестициите преку подобрување на инвестиционата клима;

- Зголемување на регулацијата на внатрешниот пазар и ценовна либерализација, следење на движењата и состојбите на пазарот на стоки и услуги и влијанието на мерките на економската политика врз движењата на пазарот и односите на пазарот; снабдувањето на пазарот со прехранбени и други производи за широка потрошувачка , надзор над пазарот и заштита на потрошувачите и нивните права;
- Поттикнување на претприемништвото и развој на малите и средните претпријатија и занаетчиството;
- Развој на угостителството,
- Управен надзор и други управни работи утврдени со Закон;
- Координација на странска помош и Програмите на Заедницата (КОСМЕ),
- Координација и учество во работните групи во рамки на Кластерите, односно Поглавјата од Проговарачката рамка, како Институција носител на 7 Поглавја и воедно како Институција учесник во повеќе од 20 Поглавја,
- Програмирање, техничка имплементација и мониторинг на ИПА Проекти и координација на друга странска помош со цел поддршка на транзицијата и реформите во делот на преговарачките Поглавја кои се во надлежност на Министерство за економија и труд,
- Развој и поттикнување на општествена одговорност;

СПЕЦИФИЧНОСТИ НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ЕКОНОМИЈА И ТРУД

Министерството за економија и труд според надлежностите утврдени со Закон, по својата Мисија и утврдена Визија предлага и реализира програми и проекти кои се однесуваат на развојот на повеќе витални економски сегменти како што се индустријата, микро, малите и средни претпријатија, занаетчиство, претприемништвото, трговијата, внатрешниот пазар и заштитата на потрошувачите, угостителството активностите за европска интеграција и општествената одговорност, подобрување на пазарот на труд и заштита на работничките права. Со тоа е одредена специфичноста на Министерството за економија и труд за зголемено учество на хоризонтални програми и проекти во споредба со другите органи на државната управа. Хоризонталниот пристап истовремено е и интернационализиран. Тој треба да комуницира и со среднорочните стратегии на Европската унија, обезбедувајќи национален пристап. Тоа од друга страна ја истакнува потребата од постојано унапредување на интер и интра ресорска координација, соработка со бизнис заедницата, органите на локалната самоуправа, стопанските комори и научните институции.

ПРИОРИТЕТИ И ЦЕЛИ НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ЕКОНОМИЈА И ТРУД

1.Поддршка и развој на мали и средни претпријатија

- Поддршка на домашните претпријатија, пред сè на микро, малите и средните претпријатија (ММСП) и занаетчиите,
- Подобрување на деловното опкружување за раст на микро, малите и средни претпријатија (ММСП),
- Динамичен екосистем на претприемништво и иновации,
- Конкурентни ММСП како двигатели на инклузивниот економски раст.

2.Развој и подобрување на конкурентноста на македонската индустрија, инвестициона политика и општествена одговорност

- Поддршка на развој и подобрување на конкурентноста на македонската индустрија,
- Подобрена деловна клима за водење бизнис и зајакнат меѓуинститиционален дијалог во функција на креирањето на политиките, мерките и активностите за индустриската политика,
- Унапредување на вештини и знаењата на фирмите преку обуки за нови технологии, нови предизвици и барања на пазарот,
- Поддршка на преработувачката индустрија – развој на зелени индустии со воведување на концептот на циркуларна економија и одржливост,
- Поддршка на економијата преку развој, промоција и имплементација на инвестициска политика - Финансиска поддршка на инвестициите,
- Поддршка на зајакнување на извозна спремност и промоција на извоз,
- Поддршка на зајакнување на соработка академија и бизнис,
- Зајакнување на капацитетите на лабораториите за поефикасна поддршка на бизнис секторот,
- Унапредување на концептот и практиките за општествена одговорност.

3.Развој на угостителството во Република Северна Македонија

- Зголемување на бројот на домашни и странски туристи, раст на приходите од туризмот, со крајна цел зголемено учество на туризмот во вкупниот БДП на земјата,
- Унапредување на меѓународната и билатерална соработка во угостителството,
- Поддршка на туристичките дестинации и угостителските објекти надвор од туристичка сезона,
- Поддршка на угостителските објекти за подобрување на пристап за лица со хендикеп,

- Конкурентна бизнис клима за раст на бројот на мали и средни претпријатија и нови работни места од областа на угостителството,
- Натамошен развој на активниот туризам како потенцијал за силен локален економски развој,
- Изготвување на Национална стратегија за развој на угостителството 2025-2030 година,

4. Креирање единствен внатрешен пазар

- Унапредување на заштитата на потрошувачите со натамошна хаармонизација на Законот за заштита на потрошувачите;
- Ефикасно спроведување на правото во делот на заштита на потрошувачите;
- Постигнување на поголема едуцираност на потрошувачите за остварување на нивните права, запознавање на трговците со правата и обврските и начинот на заштита на економските интереси;
- Зголемување на довербата на потрошувачите према трговците на стоки и услуги;
- Правна заштита на потрошувачите при склучување на договори за потрошувачки кредити како потрошувач
- Усогласување на националното техничко законодавство од областа на возилата со техничкото законодавство за возилата на ЕУ за регулирање на внатрешниот пазар, согласно ЕУ регулативата

5.Развивање ефективна внатрешна трговска политика

- Создавање поволна деловна клима со политики на соработка со бизнис-секторот, недискриминација, зголемена ефикасност и транспарентност на институциите и целосно почитување на правната држава,
- Креирање политики за внатрешната трговија, уредување на правилата и мерките за спречување наметнување нефер трговски практики кои отстапуваат од доброто трговско однесување, уредување на условите и начинот за вршење на внатрешната трговија, како и мерките за забрани и ограничување на вршење на трговијата, следење и анализа на движењето на прометот во трговијата на големо и во трговијата на мало, движењата, состојбите и појавите на пазарот на основните прехранбени производи, влијанието на мерките на економската политика врз движењата на пазарот и односите на пазарот, снабдувањето на пазарот со непрехранбени и прехранбени производи за широка потрошувачка, следење и анализа на движењето на цените на пазарот, и предлагање мерки за системски и други решенија.
- Зајакнување на процесот на планирање, подготвување и следење на реализацијата на Националната програма за усвојување на правото на Европската унија (НПАА) како основен стратешки програмски документ во процесот на усогласување на националното законодавство со законодавството на Европската унија, во делот Право на основање и слобода на давање услуги.

6.Пазар на трудот

- Поттикнување на вработувањето преку создавање на пристојни работни места, креирање на политики согласно европските практики и развој на социјален дијалог и заштита на работничките права
- Зголемување на стапката на вработеност и намалување на невработеноста;
- Подобрување на правата на работниците преку усогласено трудово законодавство согласно ЕУ директивите и конвенциите на МОТ
- Фер, транспарентен и отворен социјален дијалог помеѓу бизнис заедницата и синдикатите
- Активација на ранливи групи на пазарот на трудот;
- Намалување на неформалната економија;
- Унапредување на систем за безбедност и здравје при работа и заштита на правата на работниците, како и зголемување на капацитетите за нивна имплементација

ОСВРТ НА ОСТВАРЕНИТЕ РЕЗУЛТАТИ ВО 2023/2024 ГОДИНА

1. ПОДОБРУВАЊЕ НА ДЕЛОВНАТА КЛИМА И ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА КОНКУРЕНТНОСТА

Поддршка и развој на мали и средни претпријатија:

Во 2023 година реализирани се следните мерки од Програмата за развој на претприемништвото и конкурентноста на малите и средни претпријатија за 2023 година:

- ✓ Финансиска поддршка за микро, мали и средни претпријатија (пристигнати се 118 апликации, субвенционирани се 79 претпријатија со средства во износ од 19.833.724 денари),
- ✓ Субвенционирање на трошоци на занаетчии (пристигнати се 40 апликации, субвенционирани се 31 занаетчии со средства во износ од 2.051.747 денари),
- ✓ Финансиска поддршка за женско претприемништво за дигитализација на деловни процеси (пристигнати се 6 апликации, субвенционирано е 1 претпријатие со средства во износ од 156.040 денари),
- ✓ Поддршка и развој на интернационализација на МСП - со Одлуката за прераспределба на средства помеѓу буџетските корисници на централната власт и помеѓу фондовите, мерката целосно се избриша,
- ✓ Кофинансирање на проекти за развој и промоција на претприемништвото и занаетчиството како и програмски активности на мрежите на бизнис ангели (пристигнати се 19 апликации/проекти, кофинансирани се 18 со средства во износ од 26.594.254 денари),

Во 2024 година во реализирани се следните мерки од Програмата за развој на претприемништвото и конкурентноста на малите и средни претпријатија за 2024 година:

- ✓ Финансиска поддршка за микро, мали и средни претпријатија (поддржани се 189 претпријатија во вкупен износ од 56.895.914 денари),
- ✓ Субвенционирање на трошоци на занаетчии (поддржани се 37 занаетчии и вршители на занаетчиска дејност во вкупен износ 5.694.502 денари),
- ✓ Финансиска поддршка за женско претприемништво за отварање на нов канал на онлине продажба (Не е објавен Јавен повик),
- ✓ Надоместување на дел од трошоците на микро, мали и средни претпријатија за сертификација на системи за квалитет според ИСО стандарди (поддржани се 9 претпријатија во вкупен износ од 537.337 денари),
- ✓ Надоместување на дел од трошоците на микро, мали и средни претпријатија за сертификација на ХАЛАЛ систем (поддржани се 5 претпријатија во вкупен износ од 445.260 денари),
- ✓ Кофинансирање на проекти за развој и промоција на претприемништвото и занаетчиството, како и програмски активности на мрежите на бизнис ангели (кофинансирани се вкупно 26 проекти во вкупен износ од 6.132.240 денари).

- ✓ Кофинансирање на дел од трошоците за едукација на лица до 29 години вработени во микро, мали и средни претпријатија (Не е објавен Јавен повик).

Подготвена е Стратегија за МСП 2025-2030 со консултантска помош од ДЕУ.
Изготвен е Предлог – Закон за поттикнување на индивидуални инвеститори – бизнис ангели.

Развој и подобрување на конкурентноста на македонската индустрија и инвестициона политика и општествена одговорност:

- ✓ Усвоен стратешки документ Стратегија за промоција на извозот на Репулика северна Македонија 2024-2027 со Акциски план, со цел за подигање на извозната спремност и активна извозна промоција
- ✓ Активно учество во развивање на Стратегија за паметна специјализација, како основа за креирање економија базирана на знаење, поголема соработка академија и бизнис за истражување и иновации, нови пазарни можности
- ✓ Реализирана Програма за поддршка на конкурентноста на преработувачката индустрија за 2023;
- ✓ Нов Предлог закон за измени и дополнувања на Законот за индустриски и зелени зони (работна верзија),
- ✓ Имплементација на Законот за градежните производи,
- ✓ Континуирана комуникација со ЕК преку учество во подготовката на НПАА Поглавје 20 – Претпријатија и индустриска политика, учество на Подкомитетот за трговија, царина и индустрија, континуирано следење на новите комуникации со ЕУ (ИПА проекти, учество во изработка на стратегија за паметна специјализација и др.),
- ✓ Континуирана комуникација со бизнис секторот,
- ✓ Континуирана административна поддршка за реализација на инвестициите во ТИРЗ Тетово (јавно-приватно партнерство).

Развој на угостителството во Република Северна Македонија

- ✓ Меѓународна и билатерална соработка во угостителството
- ✓ Субвенции за угостителски објекти
- ✓ Континирано подржшка за рурален, активен и дигитализација на угостителски објекти

2. КРЕИРАЊЕ ЕДИНСТВЕН ВНАТРЕШЕН ПАЗАР

- ✓ Успешно подготвен и реализиран скрининг за Поглавје 28: Потрошувачи и јавно здравје и Поглавје 01: Слободно движење на стоки.
- ✓ Согласно Закон за заштита на потрошувачите (Сл. Весник на РСМ бр. 236/22) донесени се следните акти:
- ✓ Реализирана Програма за заштита на потрошувачите за 2024 година (Сл. Весник на РСМ бр. 32/24);
- ✓ Усвоена Програма за заштита на потрошувачите за 2024 година(Сл. Весник на РСМ бр. 32/24);

- ✓ Правилник за формата и содржината на барањето за овластување на тело за заштита на колективни интереси и права на потрошувачите (Сл. Весник на РСМ бр.4/24);
- ✓ Правилник за Листа на стоки за кои не е потребно означување на единечната цена и листа на непрехрамбени стоки или нивни категории на кои што трговецот е должен да ја означи единечната цена (Сл. Весник на РСМ бр.5/24);
- ✓ Издадено едно решение за овластување на тело за заштита на колективни интереси и права на потрошувачите.
- ✓ Согласно Закон за општа безбедносат на производите донесени се следните акти:
- ✓ Правилник за начинот за известување, како и начинот, критериумите и методите за проценката на ризикот од страна на производителите и дистибутерите и формата и содржината на образецот за известувањето за опасни производи пласирани на пазарот од страна на производителите и дистрибутерите (Сл. Весник на РСМ бр.219/23 година).

3. РАЗВИВАЊЕ ЕФЕКТИВНА ВНАТРЕШНА ТРГОВСКА ПОЛИТИКА

- ✓ Донесен Закон за забрана на нефер трговски практики во синџирот на снабдување на земјоделски и прехранбени производи (*) (Службен весник на РСМ, бр. 66 од 20.3.2024 година)
- ✓ Донесена Листа на земјоделски и прехранбени производи врз основа на која се утврдуваат нефер трговските практики во синџирот на снабдување на земјоделски и прехранбени производи (Службен весник бр. 109 од 27.05.2024 година)
- ✓ донесена Одлука за забрана на продажба на одделни нафтени деривати (Службен весник на Република Северна Македонија, , број 84, на 12.04.2024).
- ✓ Донесена Одлука за утврдување на листата на стоки и технологии со двојна употреба (*) (Службен весник на Република Северна Македонија,, број 81, на 09.04.2024).
- ✓ донесена Одлука за утврдување на листата на стоки и технологии со двојна употреба (*) (Службен весник на Република Северна Македонија,, број 121 на 13.06.2023).
- ✓ Имплементација на Законот за трговија
- ✓ Имплементација на Законот за тутун и тутунски производи
- ✓ Имплементација на Законот за контрола на извоз на стоки и технологии со двојна употреба
- ✓ Имплементација на Законот за услуги
- ✓ донесена Одлука за определување на највисоки цени за одделни производи во трговијата на мало („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.44/23)
- ✓ донесена Одлука заопределување обврска на трговците да прибавуваат и продаваат определени видови и количества на одделни стоки на потрошувачите според определен редослед („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.46/23)

- ✓ донесена Одлука за определување највисоки цени за одделни производи во трговијата на мало („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.52/23).
- ✓ донесена Одлука за определување највисоки цени за одделни производи во трговијата на мало („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.52/23).
- ✓ донесена Одлука за определување највисоки цени за одделни производи во трговијата на мало и обврска на трговците да прибавуваат и продаваат определени видови и количества на одделни стоки на потрошувачите според определен редослед („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.63/23)
- ✓ донесена Одлука за определување највисоки цени за одделни производи во трговијата на мало („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.70/23)
- ✓ донесена Одлука за определување обврска на трговците да прибавуваат и продаваат определени видови и количества на одделни стоки на потрошувачите според определен редослед („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.74/23 и 92/23)
- ✓ донесена Одлука за определување највисоки цени за одделни производи во трговијата на мало („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.71/23, 78/23 и 92/23)
- ✓ донесена Одлука за посебни услови за трговијата на одделни стоки („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.135/22, 137/22, 206/22, 217/22, 283/22 и 91/23)
- ✓ донесена Одлука за забрана на трговците да вршат трговија со одделна стока („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.192/23, 196/23 и 227/23).
- ✓ донесена Одлука за определување на највисоки цени за одделни производи во трговијата на големо и трговијата на мало („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.203/23 и 237/23).
- ✓ донесена Одлука за посебни услови за трговијата на одделни стоки, со која се определува највисоката трговска (профитна) маржа како посебен услов во трговијата на свежо овошје и свеж зеленчук („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.203/23)
- ✓ донесена Одлука за посебни услови за трговија на одделни стоки, определување на највисоки цени за одделни производи во трговијата на мало, како и обврска на трговците да прибавуваат и продаваат определени видови и количества на одделни стоки на потрошувачите според определен редослед („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.195/23, 202/23 и 203/23) и
- ✓ донесена Одлука за забрана на продажба на одделни нафтени деривати (Службен весник на Република Северна Македонија, , број 84/2023).

4.ПАЗАР НА ТРУДОТ

Реализирани активности во првата половина од 2024 година:

- ✓ Имплементација на мерки за вработување од Оперативниот план за активни програми и мерки за вработување и услуги на пазарот на трудот за 2024 година. Објавени се огласи за најголем дел од мерките за вработување и во тек е нивна имплементација.
- ✓ Се продолжи со имплементација на Планот за Гаранција за млади 2023-2026 година. Исто така, во извештајниот период се продолжи со имплементација на Планот за имплементација на Гаранција за млади (ГМ) за период 2023-2026 година. Во текот на 2024 година низ целата земја, односно во извештајниот период беа вклучени вкупно 12.255 лица (6.024 жени), од кои 3.568 се вработени и 788 лица беа вклучени во некои од активните мерки за вработување кои не водат кон директно вработување, но ја зголемуваат нивната вработливост. Според податоците и резултатите, успешноста на Гаранцијата за млади, во извештајниот период, изнесува 38,.9%, што ја надмина прогнозата од 30% успех за наведениот период.
- ✓ Во првата половина на 2024 година се направи ажурирање со нови податоци на постојните 85 описи на занимања, а описот на 10 нови занимања се во процедура на подготовка.

Планирани активности во втората половина од 2024 година:

- ✓ Продолжување со имплементација и успешна реализација на мерки за вработување од Оперативниот план за активни програми и мерки за вработување и услуги на пазарот на трудот за 2024 година.
- ✓ Подготовка на нов Оперативен план за активни програми и мерки за вработување и услуги на пазарот на трудот за 2025 година.
- ✓ Продолжување со имплементација на Планот за Гаранција за млади 2023-2026 година.
- ✓ Усвојување на новиот Акциски план за вработување 2024-2027 година со извештај за реализација на активности 2021-2023 година.
- ✓ Подготвен опис на 10 нови занимања.

Трудово право

Реализирани активности во првата половина од 2024 година:

- ✓ Во март беше објавена висината на минимална плата за Република Македонија за 2024 година.

ОСВРТ НА ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ ВО 2025 ГОДИНА

ПРОГРАМА 1: ПОДОБРУВАЊЕ НА ДЕЛОВНАТА КЛИМА И ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА КОНКУРЕНТНОСТА

Поддршка и развој на мали и средни претпријатија:

- Реализација на предвидените мерки од Програмата за развој на претприемништвото и конкурентноста на малите и средни претпријатија за 2025 година,
- Изготвен Акциски план за Стратегијата за МСП 2025-2030
- Отпочнување со реализација на мерките и активностите предвидени во новата Стратегија за МСП 2025-2030, односно Акциски план.
- Усвоен Закон за поттикнување на индивидуални инвеститори – бизнис ангели.

Развој и подобрување на конкурентноста на македонската индустрија и инвестициона политика:

- Поддршка за подобрена конкурентност на бизнис секторот преку имплементација на мерки од индустриска стратгеија, извозна стратегија, стратгеијата за паметна пецијализација, патоказ за циркуларна економија
- Измена на законската регулатива согласно потребите за реорганизација и создавање подобра деловна и инвестициска клима и нови мерки за поддршка
- Реализирана Програма за 2024 и донесување на нова Програма за поддршка на конкурентноста на преработувачката индустрија ;
- Имплементација на Новиот Предлог закон за измени и дополнувања на Законот за индустриски и зелени зони,
- Имплементација на Законот за градежните производи,
- Континуирана комуникација со ЕК преку учество во подготовката на НПАА Поглавје 20 – Претпријатија и индустриска политика, учество на Подкомитетот за трговија, царина и индустрија, континуирано следење на новите комуникации со ЕУ (ИПА проекти, учество во изработка на стратегија за паметна специјализација и др.),
- Континуирана комуникација со бизнис секторот,
- Континуирана административна поддршка за реализација на инвестициите во ТИРЗ Тетово (јавно-приватно партнерство).

Поддршка и развој на угостителството:

ПРОГРАМА 2: КРЕИРАЊЕ ЕДИНСТВЕН ВНАТРЕШЕН ПАЗАР

ПРОГРАМА 3: РАЗВИВАЊЕ ЕФЕКТИВНА ВНАТРЕШНА ТРГОВСКА ПОЛИТИКА

- Подготовка на предлог текстовите на Законот за изменување и дополнување на Законот за трговија, Законот за контрола на извоз на стоки и технологии со двојна употреба и Законот за контрола на надворешно трговскиот промет со необработени дијаманти, заради усогласување со Законот за организација и работа на органите на државната управа (Службен весник на РСМ, број 121, на 10.06.2024),
- Изменување на подзаконските акти според Законот за трговија, Закон за тутун, производи од тутун и сродни производи, заради усогласување со Законот за организација и работа на органите на државната управа (Службен весник на РСМ, број 121, на 10.06.2024),
- Изготвување и донесување Уредба за постапка за известување и оценка на усогласеност на сите овластувања и барања во предлог прописите поврзани со пристап до услугите и услужните дејности, со цел имплементација на обврска содржана во членот 35 од Законот за услуги,
- Усогласување на Законот за Е-Трговија со најновото законодавство на ЕУ во областа електронска трговија,
- Имплементација на Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот на снабдување на земјоделски и прехранбени производи (*),
- Имплементација на Законот за трговија,
- Имплементација на Законот за Е- трговија,
- Имплементација на Законот за тутун и тутунски производи ,
- Имплементација на Законот за услуги,
- Координирање на Поглавје 3.03 – Право на основање и слобода на давање услуги,
- Координирање на Поглавје 3.06-Право на трговските друштва,

- Следење и анализа на движењето на прометот во трговијата на големо и во трговијата на мало, движењата, состојбите и појавите на пазарот на основните прехранбени производи, влијанието на мерките на економската политика врз движењата на пазарот и односите на пазарот, снабдувањето на пазарот со непрехранбени и прехранбени производи за широка потрошувачка, како и следење и анализа на движењето на цените на пазарот и предлагање мерки за системски и други решенија,

ПРОГРАМА 5: ПАЗАР НА ТРУДОТ

- Ќе продолжат консултациите со засегнатите страни во однос на финализирање на текстот на новиот Закон за работните односи.
- Ќе продолжат и активностите за подготовка на текстот на новиот Закон за безбедност здравје при работа.
- Ќе се донесе Закон за поедноставено работно ангажирање на работници за сезонска, привремена и повремена работа во одделни дејности.
- Во временската рамка ќе се имплементират годишни оперативни планови за активни програми и мерки за вработување и услуги на пазарот на трудот
- Ќе се усвои и имплементира Акциски план за вработување 2025-2027 година.

П Р О Г Р А М И

Министерството за економија и труд во периодот 2025-2027 ќе ги реализира следниве вертикални и хоризонтални програми и потпрограми со мерки и активности кои се во функција на остварување на стратешките приоритети на Владата на Република Северна Македонија и приоритетите и целите на Министерството за економија и труд.

Во Стратешкиот план за работа на Министерството за економија и труд креирани се следниве стратешки програми:

I. П О Д О Б Р У В А Њ Е Н А Д Е Л О В Н А Т А К Л И М А И З Г О Л Е М У В А Њ Е Н А К О Н КУРЕНТНОСТА

- ❖ Поддршка и развој на мали и средни претпријатија
- ❖ Развој и подобрување на конкурентноста на македонската индустрија и инвестициска политика
- ❖ Поддршка и развој на угосттителтвото

II. К Р Е И Р А Њ Е Е Д И Н С Т В Е Н В Н А Т Р Е Ш Е Н П А ЗА Р

- ❖ Заштита на потрошувачи и безбедност на производите
- ❖ Безбедност на возила

III. РАЗВИВАЊЕ ЕФЕКТИВНА ВНАТРЕШНА ТРГОВСКА ПОЛИТИКА

- ❖ Внатрешна трговска политика
- ❖ Спроведување на трговскиот режим

IV. ПАЗАР НА ТРУДОТ

П Л А Н О В И З А С П Р О В Е Д У В А Њ Е Н А П Р О Г Р А М И Т Е

А: ОПРАВДАНОСТ И ДИЗАЈН НА ПРОГРАМА 1
Образложение: ПРОГРАМА 1 ПОДОБРУВАЊЕ НА ДЕЛОВНАТА КЛИМА И ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА КОНКУРЕНТНОСТА произлегува од: 1.Стратешкиот приоритет на Владата на РСМ содржан во **Одлука за изменување на Одлуката за утврдување на Стратешките приоритети на Владата на Република Северна Македонија за 2024 - 2028 година**: -економско заживување на земјата, унапредување на енергетската транзиција, поттикнување силен циклус на економски раст, стабилни јавни финансии, подобрување на севкупната транспортна инфраструктура, зголемување на животниот стандард, подобар и поквалитетен живот за секого, **Приоритетна цел**: зајакнување на конкурентност и поддршка на преработувачката индустрија во интернационализација, иновации, зелена и дигитална трансформација, поддршка и развој на одржливи и конкурентни микро, мали и средни компании, унапредување на занаетчиството, целосно искористување на претприменичкиот дух и знаење на домашните човечки ресурси, унапредување на напредокот на компаниите нивната конкурентност на пазарот и дигитализација на бизнисите, унапредување и олеснување на инвестициската клима и интернационализација на бизнисите, вложување во зелена економија и креирање на зелени работни места,поддршка на економијата преку зголемување на вложувањата во истражување, развој и иновации, развој на угостителството.
1. **НПАА :** Поглавје 20-Претпријатија и индустриска политика Поглавје 20; Сектор: Туризам и угостителство; Тема: Туризмот како дел од индустриската политика
2. **Стратешките приоритети и цели на органот на државната управа**: **Поволно деловно окружување:** Поддршка на домашните претпријатија, пред сè на микро, малите и средните претпријатија, отворање на нови работни места и зголемување на нивото на платите во економијата, Поддршка на домашните претпријатија, пред сè на микро малите и средните претпријатија, отворање на нови работни места со активни мерки за вработување и зголемување на нивото на платите во економијата, Зголемување и подобрување на можноста за раст на мали и средни претпријатија (МСП), Динамичен екосистем на претприемништво и иновации, Конкурентни МСП како двигатели на инклузивниот економски раст, Зајакнат меѓуинститиционален дијалог во функција на креирањето на политиките, мерките и активностите за индустриската

политика, Унапредување на капацитетот и конкурентноста на кластерите и нивните членки, нивно меѓународно поврзување, унапредување на знаењата базирани на високи технологии, истражување и развој, извозно ориентирани стратегии и модел базиран на индустријализација, Зголемена конкурентност на македонската индустрија, Зголемена поддршка на интернационализација на претпријатијата, Поддршка на соработка наука и бизнис во насока на паметна специјализација, Поддршка во создавање поволна клима за инвестиции, Поддршка на инвестициите за зголемување на конкурентноста, на економијата и на вработувањата, Поддршка во привлекување на странски и домашен капитал за развој на единиците на локалната самоуправа и за развој на нови технологии и нивна примена во националната економија , Унапредување на концептот и практиките за општествена одговорност. **Развој на угостителството во Република Северна Македонија** Зголемување на бројот на домашни и странски туристи, раст на приходите од туризмот, со крајна цел зголемено учество на туризмот во вкупниот БДП на земјата, Унапредување на меѓународната и билатерална соработка во угостителството, Поддршка на туристичките дестинации и угостителските објекти надвор од туристичка сезона, Конкурентна бизнис клима за раст на бројот на мали и средни претпријатија и нови работни места од областа на угостителството, Натамошен развој на активниот туризам како потенцијал за силен локален економски развој,
Цел на Програмата: Обезбедување на економски развој и раст на македонското стопанство, зголемување на вработеноста преку создавање поттикнувачка клима за отворање на нови и јакнење на постојните микро, мали и средни претпријатија, како и имплементација на интегрирана индустриска политика која води кон раст, развој и иновации , развој на концептот на општествена одговорност, унапредување на општествено одговорни практики , конкурентна бизнис клима за раст на бројот на мали и средни претпријатија и нови работни места од областа на угостителството.
Показатели за успех на Програмата: Бројот на поддржани на мали и средни претпријатија, бројот на изадедни сертификати за квалитет, бројот на поддржани субјекти од преработувачката индустрија, бројот на поддржани кластерски здруженија, зголемен број на домашни туристи. Бројот на поддржани претпријатија управувани од жени, на занаетчии, издадени сертификати за квалитет (Халал, ИСО), бројот на поддржани апликаци поднесеи од жени во секторот туризам и угостителство и др.

<table>
<tr><td colspan="2">Усвојување на Стратегија за МСП
Број на поддржани фирми од преработувачка индустрија за интернационализација, заштита на интелектуална сопственост и дигитализација, број на поддржани фирми извозници, број на фирми кои соработуваат со факултетите, број на поддржани лаборатории за акредитација и реакредитација, број на апликации за воведување концепт на циркуларна економија, број на поддржани проекти за паметна специјализација, број на поддржани фирми за воведување стандарди за општествена одоговорност.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Програмата е: x <u>Хоризонтална</u> Вертикална</td></tr>
<tr><td colspan="2">Потпрограми (компоненти) од Програмата: 3 Потпрограми</td></tr>
<tr><td>Потпрограма 1:
ПОДДРШКА И РАЗВОЈ НА МАЛИ И СРЕДНИ ПРЕТПРИЈАТИЈА</td><td>Показател за успешност:
Број на поддржани МСП
Број на поддржани занаетчии
Број на реализирани мерки и активности од Стратегијата за МСП 2025-2030
Број на поддржани организации за поддршка на МСП и на занаетчии (бизнис центри, бизнис инкубатори, занаетчиски комори, фондации и здруженија на граѓани, мрежи на бизнис ангели),</td></tr>
<tr><td>Потпрограма 2:
РАЗВОЈ И ПОДОБРУВАЊЕ НА КОНКУРЕНТНОСТА НА МАКЕДОНСКАТА ИНДУСТРИЈА, ИНВЕСТИЦИСКА ПОЛИТИКА</td><td>Показател за успешност:
Број на поддржани фирми од преработувачка индустрија
Број на поддржани фирми извозници
Број на поддржани лаборатории
Број на поддржани проекти за паметна специјализација
Број на поддржани фирми за воведување стандарди за општествена одоговорност</td></tr>
<tr><td>Потпрограма 3:
ПОДДРШКА И РАЗВОЈ НА УГОСТИТЕЛСТВОТО</td><td>Показател за успешност:
Зголемен број на домашни туристи,
Зголемувавање на стапката на вработеност во оваа стопанска гранка
Поддршка на туристичките дестинации(угостителите)надвор</td></tr>
</table>

	од туристичка сезона Зголемување на учеството во БДП

Б: План за спроведување на програмата										
Потпрограма 1: ПОДДРШКА И РАЗВОЈ НА МАЛИ И СРЕДНИ ПРЕТПРИЈАТИЈА										
Активност	**Одговорни**	**Консултирани**	**Временска рамка**		**Потребни ресурси**					
			Почеток (месец/година)	**Крај (месец/година)**	**Човечки**			**Финансиски (МКД)**		
					I год.	II год.	III год	I год.	II год.	III год
1. Финансиска поддршка за микро, мали и средни претпријатија	МЕ/Сектор за МСП	-Стопански Комори	Април 2025	Август2025	Постојни вработени +2 нововработени			5.530.000		
2.Субвенционирање на трошоци на занаетчии	МЕ/Сектор за МСП	Занаетчиски Комори - Здуженија -Фондации	Април2025	Август 2025	Постојни вработени +2 нововработени			3.000.000		
3. Надоместување на дел од трошоците на деловните субјекти за сертификација на системи за квалитет според	МЕ/Сектор за МСП	- Фондации, - Здруженија на граѓани	Април 2025	Август 2025	Постојни вработени +2 нововработени			1.500.000		

ИСО стандарди						
4. Надоместување на дел од трошоците на деловните субјекти за сертификација на ХАЛАЛ систем	МЕ/Сектор за МСП	- Фондации, - Здруженија на граѓани	Април 2025	Август 2025	Постојни вработени +2 нововрабтени	1.500.000
5. Кофинансирање на проекти за развој и промоција на претприемништвото и занаетчиството, како и кофинансирање на програмски активности на мрежите на бизнис ангели	МЕ/Сектор за МСП	- Фондации, - Здруженија на граѓани	Февруари 2025	Јуни 2025	Постојни вработени +2 нововрабтен	7.000.000
6. Имплементација на мерки и активности од Стратегија за МСП	МЕ/Сектор за МСП	- Фондации, - Здруженија на граѓани	Април 2025	Декември/ 2025	Постојни вработени+2 нововработени	
Вкупно активности во I година: 6						18.530.000
Вкупно активности во II година:6						18.530.000
Вкупно активности во III година:6						18.530.000

Вкупно за потпрограма 1: 18		55.590,000

Потпрограма 2: РАЗВОЈ И ПОДОБРУВАЊЕ НА КОНКУРЕНТНОСТА НА МАКЕДОНСКАТА ИНДУСТРИЈА, ИНВЕСТИЦИСКА ПОЛИТИКА И ОПШТЕСТВЕНА ОДГОВОРНОСТ

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски (МКД)		
					I год.	II год.	III год	I год.	II год.	III год
1.Имплементација на Индустриската стратегија и Акцискиот план преку мерки од Програма за поддршка на преработувачка индустрија и општествена одговорнсот	МЕТ Сектор индустриска и инвестициска политика и општествена одговорност		01,2025	12,2025	Помошник раководител на сектор Раководител на одделение			6.000,000	6.000,000	6.000,000
2.Имплементација на мерки од Извозна стратегија	МЕТ Сектор индустриска и инвестициска политика и општествена		01,2025	12,2025	советник			2.000,000	2.000,000	2.000,000

	одговорност									
3.Имплементација на мерки од Стратегија за паметна специјализација	МЕТ Сектор индустриска и инвестициска политика и општествена одговорност		01,2025	12,2025	советник			5.000.000	5.000,000	5.000,000
4.Имплементација на мерки за општествена одговорност	МЕТ Сектор индустриска и инвестициска политика и општествена одговорност		01,2025	12,2025	Раководител на одделение			2.000.000	2.000,000	2.000,000
Вкупно активности во I година: 4								15.000.000,00		
Вкупно активности во II година: 4								15.000.000,00		
Вкупно активности во III година:4								15.000.000,00		
Вкупно за потпрограма 2:12								45.000.000,00		

Потпрограма 3: ПОДДРШКА И РАЗВОЈ НА УГОСТТИТЕЛТВОТО										
Активност	**Одговорни**	**Консултирани**	**Временска рамка**		**Потребни ресурси**					
			Почеток (месец/год)	**Крај (месец/год)**	**Човечки**			**Финансиски (МКД)**		
					I год.	II	III	**I год.**	II г	III г
1.Меѓународна и билатерална соработка во угостителството	МЕТ	Приватен сектор МЕ е членка на СТО и други меѓународни	2025	2027	Сопствени капацитети			1.000.000,00		

		организации и за истите се предвидува плаќање на членарини и учество на настани				
2. Организирање на регионална конференција	МЕТ		2025	2027	Сопствени капацитети	500.000,00
3. Доделување на признанија за придонес во угостителскиот сектор	МЕТ		2025	2027	Сопствени капацитети	5.000.000,00
4. Субвенции за угостителски објекти регистрирани како селски домаќинства	МЕТ		2025	2027	Сопствени капацитети	2.000.000,00
5. Финансиска поддршка за женско претприемништво во угостителството	МЕТ		2025	2027	Сопствени капацитети	1.000.000,00
6. Поддршка за рурален туризам преку Инвестиции во градба или реконструкција за туристички капацитети за сместување и исхрана во рурални средини	МЕТ		2025	2027	Сопствени капацитети	20.000.000,00
7. Субвенции за приспособување на угостителски објекти за пристап на лица со попречености	МЕТ		2025	2027	Сопствени капацитети	3.000.000,00
8. Субвенци на	МЕТ		2025	2027	Сопствени	1.000.000,00

угостителскиот сектор за имплементација на ЕКО СТАНДАРДИ					капацитети	
Вкупно активности во I година: 7						10.500.000,00
Вкупно активности во II година:7						10.500.000,00
Вкупно активности во III година:7						10.500.000,00
Вкупно за потпрограма 3: 21					31.500.000,00	

А: ОПРАВДАНОСТ И ДИЗАЈН НА ПРОГРАМАТА 2:
Образложение: ПРОГРАМАТА КРЕИРАЊЕ НА ЕДИНСТВЕН ВНАТРЕШЕН ПАЗАР **произлегува од:** **1. Стратешкиот приоритет на Владата на РСМ** содржан во **Одлука за изменување на Одлуката за утврдување на Стратешките приоритети на Владата на Република Северна Македонија за 2024 - 2028 година**:: -економско заживување на земјата, унапредување на енергетската транзиција, поттикнување силен циклус на економски раст, стабилни јавни финансии, подобрување на севкупната транспортна инфраструктура, зголемување на животниот стандард, подобар и поквалитетен живот за секого, - интеграција на Република Северна Македонија во Европската Унија, **Приоритетна цел:** Креирање на единствен пазар–внатрешен пазар на Република Северна Македонија усогласено со целокупното законодавство на ЕУ во насока на слободно движење на стоки , заштита на правата на потрошувачите и транспонирање на техничките регулативи и стандарди за покункуретно стопанство, Унапредување на заштитата на потрошувачите со натамошна хармонизација на Законот за заштита на потрошувачите
2. **НПАА** Поглавје 01: „Слободно движење на стоки“ Поглавје 28:„Заштита на потрошувачите и јавно здравство“
3. **Стратешките приоритети и цели на органот на државната управа**: -Креирање на единствен пазар–внатрешен пазар на Република Северна Македонија усогласено со целокупното законодавство на ЕУ во насока на слободно движење на стоки , заштита на правата на потрошувачите и транспонирање на техничките регулативи и стандарди за покункуретно стопанство, подобрување на надзорот на пазарот воспоставување на дигитализација и соработка помеѓу органите за надзор(инспекциски органи и други инспекции утврдени со посебни закони), во насока на исполнување на барањата на Европската комисија за воспоставување на хармонизирано законодавство и

отклонување на нетарифните – бариери за слободен – проток на производи. Поефикасна координација од страна на Министерство за економија како главен координатор на поглавјето Слободно движење на стоки, -обезбедување на единствен внатрешен пазар за подобар животен стандард на граѓаните преку поголема заштита на потрошувачите и слободно движење на стоки и услуги, -Унапредување на заштитата на потрошувачите со натамошна хармонизација на Законот за заштита на потрошувачите; -Ефикасно спроведување на правото во делот на заштита на потрошувачите; -Постигнување на поголема едуцираност на потрошувачите за остварување на нивните права, запознавање на трговците со правата и обврските и начинот на заштита на економските интереси – односно развивање на конкуретноста на економските оператори, зголемување на довербата на потрошувачите према трговците на стоки и услуги; -Правна заштита на потрошувачите при склучување на договори за потрошувачки кредити како потрошувач -Усогласување на националното техничко законодавство од областа на возилата со техничкото законодавство за возилата на ЕУ за регулирање на внатрешниот пазар, согласно ЕУ регулативата;
Цел на Програмата: Исполнување на преземените обврски на Република Северна Македонија од областа на слободното движење на стоки и заштита на потрошувачите содржани во Поглавјето VI и VIII од Спогодбата за стабилизација и асоцијација кои се однесуваат на спроведување на техничките регулативи на ЕУ за регулирање на внатрешниот пазар, со цел воспоставување на систем за општа безбедност на техничките производи и возилата, како и заштитата на потрошувачите.
Показатели за успех на Програмата: Обезбедување на повисоко ниво на заштита на потрошувачите, преку ефикасна примена и имплементација на следните закони: Законот за заштита на потрошувачите, Закон за општа безбедност на производите , Законот за техничките прописи на произодите и оцена на сообразност усогласени со новите директиви на Европската Унија како и националната Програма за заштита на потрошувачите 2024 година и носење на Стратегијата за заштита на потрошувачите за 2024-2027 година; Зголемување на транспарентноста на информациите за потрошувачите, едукација и обезбедување поддршка за невладините организации на потрошувачите; Натамошна хармонизација на законодавството за заштита на потрошувачите и олеснување на пристапот до алтернативно решавање на спорови и Координација на активностите за надзор и зајакнување на соработката помеѓу институциите вклучени во заштитата на потрошувачите и поддршка на невладиниот сектор за обезбедување информации и помош за потрошувачите; Спроведување на Законот за моторни возила и подзаконските акти донесени врз основа на законот и континуирано

унапредување односно изменување и дополнување на истите согласно измените на ЕУ.	
Програмата е: (забележете го видот на Програмата)	x **Хоризонтална** ☐ Вертикална
Потпрограма 1: ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИ И БЕЗБЕДНОСТ НА ПРОИЗВОДИТЕ	**Показател за успешност:** Подобрување на законодавството за заштитата на потрошувачите; Подобрување на информираноста и едукацијата на потрошувачите, како и подигање на свеста за нивните права; Остварување на правата на потрошувачите со подобрување на пристапот до алтернативно решавање на спорови ; Зајакнување на соработката помеѓу институциите вклучени во заштитата на потрошувачите и поддршка на невладиниот сектор во делот на заштитата на потрошувачите; Обезбедување на општа безбедност на производите пред да бидат пуштени на пазарот, ставени во употреба или се употребуваат; Заштита на животот и здравјето на луѓето, заштита на животната средина и јавниот интерес; Овластување на акредитирани инспекциски тела за вршење на оцена на сообразност на производите; и Овластување на акредитирани инспекциски тела за вршење на технички прегледи и периодични испитувања на техничка опрема
Потпрограма 2: БЕЗБЕДНОСТ НА ВОЗИЛА И НАДЗОР НА ПАЗАРОТ	**Показател за успешност:** Постигнување на компатибилност на националниот систем во областа на возила со Европскиот систем, Утврдување на условите за пуштање на пазар и почетокот на користење на возилата; нивната регистрација и техничката исправност; Условите за извршување на работи на техничките служби,

	правните лица за технички преглед овластени да вршат идентуфикација и оцена на техничката состојба на возилата и водењето на регистарот на податоци за одобрени возила. Изработка на Национална програма за координација и преземање на ефективни мерки за надзор на пазарот за период од 2024-2025 години, која ја донесува Владата на Република Северна Македонија; Формирање на Координативно тело за надзор на пазарот; Спроведување на Националната програма за координација и преземање на ефективни мерки за надзор на пазарот

Б: План за спроведување на програмата

Потпрограма 1: ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИ И БЕЗБЕДНОСТ НА ПРОИЗВОДИТЕ

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски (МКД)		
					I год.	II год.	III год	I год.	II год.	III год
1.Континуирано следење на унапредувањето на техничкото законодавство на ЕУ (Директивите за општа безбедност и	Одделение за заштита на потрошувачите Одделение за слободно	МЕТ-сектор за индустрија; СЗ и МФ	1/2025	12/2027	-сопствени капацитети					

Директивите од Новиот и Стариот приод) со измени, со цел транспонирање на истите во националното хармонизирано техничко законодавство	движење на стоки					
2. Изготвување на Листа на усвоените европски стандарди како македонски за објавување во „Службен весник на Република Северна Македонија“.	Одделение за слободно движење на стоки	ИСРМ	1/2025	12/2027	Сопствени капацитети	
3. Соработка со БОМ, ИАРСМ и ИСРСМ во областа на унапредувањето на развојот на инфраструктурата за квалитет (метрологија, акредитација,	Одделение за слободно движење на стоки	БОМ, ИАРСМ и ИСРСМ	1/2025	12/2027	сопствени капацитети	

стандардизација и оцена на сообразноста)						
4. Соработка со телата на ЕУ и други меѓународни институции	Одделение за заштита на потрошувачите и Одделение за слободно движење на стоки	БОМ, ИАРСМ ,ИСРСМ, ДПИ, ДИТИ	1/2025	12/2027	сопствени капацитети	
5. Соработка со бизнис заедницата во врска со унапредувањето на процесот на до усогласување на националното техничко законодавство со најновите ЕУ директиви од Новиот и Стариот период	Одделение за заштита на потрошувачите и Одделение за слободно движење на стоки	Стопанските комори	1/2025	12/2027	сопствени капацитети	
6. Организирање на семинари за	Одделение за заштита	МЕТ со ДИТИ и	1/2025	12/2027	сопствени капацитети	

размена на искуства за спроведувањето на инспекцискиот надзор над примената на законите и техничките прописи за обезбедување на општа безбедност на производите пред да бидат пуштени на пазарот, ставени во употреба или се употребуваат.	на потрошувачите и Одделение за слободно движење на стоки	ДПИ; Овластените тела за оцена на сообразност; Овластените инспекциски тела; -Корисници на техничка опрема				
7. Следење на спроведувањето на Законот за општа безбедност и на производите и подзаконските акти донесени врз основа на Законот за општа безбедност на производите	Одделение за заштита на потрошувачите и Одделение за слободно движење на стоки	ДПИ	1/2025	12/2027	сопствени капацитети	

8. Соработка со ДПИ, ДИТИ, БОМ, ИАРСМ, ДЗИС во примената на Законот за надзор на пазарот и подзаконските акти за надзор на пазарот	Одделение за заштита на потрошувачите и Одделение за слободно движење на	ДПИ, ДИТИ ,БОМ, ИСРСМ и ИАРСМ	1/2025	12/2027	сопствени капацитети	
9. Донесување на: **-решенија за овластување на правни лица за вршење на оцена на сообразноста согласно Законот за технички барања за приозводите и оцена на сообразност** **и** **–решенија за вршење на технички преглед и периодични испитувања на**	Одделение за слободно движење на стоки	ДПИ, ДИТИ ,БОМ, ДПИ, ИСРСМ и ИАРСМ	1/2025	12/2027	сопствени капацитети	

техничка опрема согласно Законот за техничка инспекција – Законот за државен пазарен инспекторат.						
10. Водење на Регистер на телата за оцена на сообразност	Одделение за слободно движење на стоки		1/2025	12/2027	сопствени капацитети	
11. Издавање на дозволи за одобрување на давање на потрошувачки кредити , согласно Законот за заштита на потрошувачите при договори за потрошувачки кредити	Одделение за заштита на потрошувачите		1/2025	12/2027	сопствени капацитети	
12. Издавање на налепници за издадени дозволи	Одделение за заштита на потрошувач		1/2025	12/2027	Сопствени капацитети	

на правни лица за давање на потрошувачки кредити, согласно Законот за заштита на потрошувачите при договори за потрошувачки кредити	ите					
13. Објавување на Јавен повик во два весника за доделување финансиски средства на здруженијата на потрошувачите за реализација на Програмата за заштита на потрошувачите	Одделение за заштита на потрошувачите		1/2025	12/2027	Сопствени капацитети	20.000,00 МКД
14. Подготовка на извештај за реализирани активности од Програмата за	Одделение за заштита на потрошувачите	АХВ, МЗ- ДСЗИ, МОН-БРО, невладини организации за заштита на потрошувачите	1/2025	12/2027	Сопствени капацитети	

заштита на потрошувачите , согласно Законот за заштита на потрошувачите		во РСМ				
15. Донесување на нова Програма за заштита на потрошувачите за период 2025, 2026, 2027 година, согласно Законот за заштита на потрошувачите и	Одделение за заштита на потрошувачите	АХВ, МЗ- ДСЗИ, МОН-БРО, невладини организации за заштита на потрошувачите во РСМ	1/2025	12/2027	Сопствени капацитети	
16.Имплементација на активности за 2025 година од Програма за заштита на потрошувачите за период 2025 година, согласно Законот за заштита на потрошувачите	Одделение за заштита на потрошувачите	АХВ, МЗ- ДСЗИ, МОН-БРО, невладини организации за заштита на потрошувачите во РСМ	1/2025	12/2027	Сопствени капацитети	**1.660.000,00 МКД**
17.Работа на Совет	Одделение	МЕТ,	1/2025	12/2027	Сопствени капацитети	**2.200.000,00 МКД**

за заштита на потрошувачите согласно Законот за заштита на потрошувачите	за заштита на потрошувачите	МФ,МП,МЕП, МСП, БРО, АХВ, ДСЗИ, ДПИ, стопански комори, невладини организации				
Вкупно активности во I година: 17						3.880.000,00 МКД
Вкупно активности во II година: 17						3.880.000,00 МКД
Вкупно активности во III година: 17						3.880.000,00 МКД
Вкупно за потпрограма 1: 51						11.640.000,00 МКД

Потпрограма 2: БЕЗБЕДНОСТ НА ВОЗИЛА И НАДЗОР НА ПАЗАРОТ										
Активност	**Одговорни**	**Консултирани**	**Временска рамка**		**Потребни ресурси**					
			Почеток (месец/година)	**Крај (месец/година)**	**Човечки**			**Финансиски (МКД)**		
					I год.	II год.	III год	I год.	II год.	III год
1.Континуирано следење на законодавство на ЕУ за возила (Директивите и регулативите) со	Одделение за возила и технички прописи	МВР и БМ	1/2025	12/2027	-сопствени капацитети					

цел транспонирање на истите во националното законодавство за возила.						
2. Соработка со МВР, БМ и ИАРСМ во областа на законодавството за возила, за негово унапредување и подобрување.	Одделение за возила и технички прописи	МВЕ, БМ и ИАРСМ	1/2025	12/2027	сопствени капацитети	
3. Соработка со МВР, БМ, ДПИ и ИАРСМ при примената и надзор врз спроведувањето на Законот за возиалта.	Одделение за возила и технички прописи	МВР, БМ, ДПИ и ИАРСМ	1/2025	12/2027	сопствени капацитети	
4. Соработка со телата на ЕУ (генералните директорати) и други меѓународни институции.	Одделение за возила и технички прописи		1/2025	12/2027	сопствени капацитети	**250.000 ден.**
5. Соработка со бизнис заедницата (техничките служби и правни лица за технички преглед	Одделение за возила и технички прописи	технички служби и правни лица за технички преглед кои	1/2025	12/2027	сопствени капацитети	

кои вршат идентификација) во врска со унапредувањето на процесот на до усогласување на националното со најновото ЕУ законодавство.		вршат идентификација				
6. Донесување на: - **Решенија за овластување на правни лица за вршење на работи на техничка служба и** – **Решенија за овластување на правни лица за технички преглед за вршење на идентификација и идентификација и оцена на техничката состојба на возилата.**	Одделение за возила и технички прописи	БМ и ИАРСМ	1/2025	12/2027	сопствени капацитети	
7. Донесување на Програма за: 1.Програма за субвенционирање	Одделение за возила и технички прописи	МВР	1/2025	12/2027	Сопствени капацитети	127 000 000,00 за 2025 година

на вградување на уред за погон на ТНГ, метан или друг вид на алтернативно гориво во возилата 2.Програма за субвенционирање за купување на нови возила електрични и хибридни возила 3.Програма за субвенционирање на купување на ново возило со одјавување на старо.						**164.000.000,00 за 2026 година** **164.000.000,00 за 2027 година**
8. Објавување на Јавени повици во два весника за реализација на донесените програми.	Одделение за возила и технички прописи	Редакции на дневни весници	1/2025	12/2027	Сопствени капацитети	**60.000,00 ден.**
9.Имплементација на активности за реализација на Програмите за 2025 година, согласно Законот за возилата.	Одделение за возила и технички прописи					**135.000,00 ден.**

10. Подготовка на извештај за реализираните Програмите за 2025 година, согласно Законот за возилата.	Одделение за возила и технички прописи		1/2025	12/2027	Сопствени капацитети	-
Вкупно активности во I година: 10						127.325.000,00
Вкупно активности во II година:10						164.325.000,00
Вкупно активности во III година:10						164.325.000,00
Вкупно за потпрограма 2: 30						455.970.000,00

А: ОПРАВДАНОСТ И ДИЗАЈН НА ПРОГРАМАТА 3

Образложение: ПРОГРАМАТА РАЗВИВАЊЕ ЕФЕКТИВНА ВНАТРЕШНА ТРГОВСКА ПОЛИТИКА произлегува од: **Стратешкиот приоритет на Владата на РСМ** содржани во **Одлука за изменување на Одлуката за утврдување на Стратешките приоритети на Владата на Република Северна Македонија за 2024 - 2028 година:**:

-економско заживување на земјата, унапредување на енергетската транзиција, поттикнување силен циклус на економски раст, стабилни јавни финансии, подобрување на севкупната транспортна инфраструктура, зголемување на животниот стандард, подобар и поквалитетен живот за секого,

- интеграција на Република Северна Македонија во Европската Унија,

Приоритетна цел: задржување на финансиската и макроекономска стабилност и зголемување на конкурентноста на економијата, развивање на ефективна трговска политика, намалување на сивата економија и поттикнување на приватна иницијатива и инвестиции; создавање поволна деловна клима со политики на соработка со бизнис-секторот, недискриминација, зголемена ефикасност и транспарентност на институциите и целосно почитување на правната држава и квалитетна подготовка на националната верзија на правото на Европската Унија преку унапредување на процедурите, стандардите и методологиите во насока на обезбедување квалитетен и поеднообразен пристап во сите понатамошни

фази на креирање на националната верзија на правото на Европската Унија.	
НПАА: Поглавје 3.03. Право на основање и слобода на давање на услуги Поглавје 3.06. Право на трговски друштва	
1. **Стратешките приоритети и цели на органот на државната управа**: **Развивање ефективна внатрешна трговска политика** •Создавање поволна деловна клима со политики на соработка со бизнис-секторот, недискриминација, зголемена ефикасност и транспарентност на институциите и целосно почитување на правната држава, •Креирање политики за внатрешната трговија, уредување на правилата и мерките за спречување наметнување нефер трговски практики кои отстапуваат од доброто трговско однесување, уредување на условите и начинот за вршење на внатрешната трговија, како и мерките за забрани и ограничување на вршење на трговијата, следење и анализа на движењето на прометот во трговијата на големо и во трговијата на мало, движењата, состојбите и појавите на пазарот на основните прехранбени производи, влијанието на мерките на економската политика врз движењата на пазарот и односите на пазарот, снабдувањето на пазарот со непрехранбени и прехранбени производи за широка потрошувачка, следење и анализа на движењето на цените на пазарот, и предлагање мерки за системски и други решенија. •Подобрување на правното и институционалното опкружување за работење и за вложување во земјата и поголемо приближување и воедначување на легислативата за трговски друштва во Република Северна Македонија, со легислативата на земјите членки на Европската унија и унапредување и развивање на акционерскиот активизам и на доброто корпоративно управување, •Зајакнување на процесот на планирање, подготвување и следење на реализацијата на Националната програма за усвојување на правото на Европската унија (НПАА) како основен стратешки програмски документ во процесот на усогласување на националното законодавство со законодавството на Европската унија, во делот Право на основање и слобода на давање услуги.	
Цел на Програмата: Креирање ефективна внатрешна трговска политика	
Показатели за успех на Програмата: Намалена стапка на инфлација, стабилна состојба на пазарот и поволни услови за вршење трговија	
Програмата е: (забележете го видот на Програмата) **<u>Хоризонтална</u>**	
Потпрограми (компоненти) од Програмата:4	
Потпрограма1: **Внатрешна трговска политика**	**Показател за успешност:** -спроведени активности за олеснувањето на трговијата

	-стабилни цени на пазарот -намалена стапка на инфлација -намалена вредност на потрошувачка кошница за едно четворочлено семејство -одржување фер трговски практики - подобрено правно и институционално опкружување за работење на трговските друштва и за вложување во земјата -остварен прогрес во усогласувањето на националното законодавство со законодавството на ЕУ во согласност со ССА и остварените приоритети од НПАА во делот на Поглавје 3.03- Право на основање и слобода на давање на услуги и Поглавје 3.06 – Право на трговски друштва
Потпрограма 2: **Спроведување на трговскиот режим**	**Показател за успешност:** -Бројот на издадени решенија за регистрирање на производители, извозници и увозници на производи од тутун и сродни производи и решенија за регистрирање на марки на тутунски производи -Бројот на издадени лиценци за продажба на алкохолни пијалоци и мислења за исполнување на минимално техничките услови за вршење на енергетските дејности трговија на големо со нафтени деривати и складирање на нафтени деривати.

Б: План за спроведување на програмата						
Потпрограма 1: : Внатрешна трговска политика						
Активност	**Одговорни**	**Консултирани**	**Временска рамка**		**Потребни ресурси**	
			Почеток (месец/	**Крај (месец /годи**	**Човечки**	**Финансиски (МКД)**

			година)	**на)**						
					I год.	II год.	III год	I год.	II год.	III год
1.Донесување законски и подзаконски акти во области на внатрешната трговска политика	Одделение за внатрешна трговија и	МФ, СЗ	1/2025	12/2027	Постојано вработени			**0**	**0**	**0**
2. Донесување законски, подзаконски акти и стратешки документи во областа на трговските друштва, јавните претпријатија, задругите и коморите	Одделение за трговски друштва	МФ, КХВ, СЗ	1/2025	12/2027	Постојано вработени			**200.000**	**200.000**	**200.000**
3.Усогласување со законодавството на ЕУ преку учество во	Одделение за трговски друштва и Одделение за слободно	МФ, МОН, МТВ, МП, МЖЦПП, МТЦП, МК. АКН.,МВР,	1/2025	12/2027	Постојано вработени			**250.000**	**250.000**	**250.000**

Работни групи во поглавје 3.03 и поглавје 3.06	движење на услуги	МК, КХВ,						
4. Учество на состаноци на Поткомитетот за трговија и оданочување и Поткомитетот за внатрешен пазар и конкуренција	Одделение за трговски друштва и Одделение за слободно движење на услуги	МФ, МОН, МТВ, МП, МЖЦПП, МТЦП, МК. АКН.,МВР, МК, КХВ,	1/2025	12/2027	Постојано вработени	**100.000**	**100.000**	**100.000**
5.Имплементациј а на Закон за услуги	Одделение за слободно движење на услуги	Сите институции	1/2025	12/2027	Постојано вработени	**0**	**0**	**0**
6.Имплементациј а на Акциски план за усогласување на национално законодавство со Закон за услуги	Одделение за слободно движење на услуги	Сите институции	1/2025	12/2027	Постојано вработени	**0**	**0**	**0**
Вкупно активности во I година: 6						**550.000**		
Вкупно активности во II година: 6						550.000		
Вкупно активности во III година:6						550.000		
Вкупно за потпрограма 1: 18						**1.650.000**		

Потпрограма 2: Спроведување на трговскиот режим										
Активност	**Одговорни**	**Консултирани**	**Временска рамка**		**Потребни ресурси**					
			Почеток (месец/ година)	**Крај (месец /година)**	**Човечки**			**Финансиски (МКД)**		
					I год.	II год.	III год	I год.	II год.	III год
1.Издавање лиценци за продажба на алкохолни пијалоци	Одделение за внатрешна трговија	Согласно Законот за трговија	1/2025	12/2027	Постојни вработени и 1 ново вработување			**40.000**	**40.000**	**40.000**
2. Водење регистер на лиценци за продажба на алкохолни пијалоци	Одделение за внатрешна трговија	Согласно Законот за трговија	1/2025	12/2027	Постојни вработени			**0**	**0**	**0**
3.Издавање решенија на производители,	Одделение за внатрешна трговија	Согласно Законот за тутун и	1/2025	12/2027	Постојни вработени и 1 ново вработување			**0**	**0**	**0**

извозници и увозници на производи од тутун исродни производи		тутунски производи						
4 **Водење регистер на производители, извозници и увозници на производи од тутун и сродни производи**	Одделение за внатрешна трговија	Согласно Законот за тутун и тутунски производи	1/2025	12/2027	Постојни вработени	0	0	0
5. **Издавање решенија на марки на производи од тутун и сродни производи**	Одделение за внатрешна трговија	Согласно Законот за тутун производи од тутун и сродни производи	1/2025	12/2027	Постојни вработени	0	0	0
6. **Водење регистер на марки на производи од тутун и сродни производи**	Одделение за внатрешна трговија	Согласно Законот за тутун производи од тутун и сродни производи	1/2025	12/2027	Постојни вработени	0	0	0

Вкупно активности во I година: 6		40.000
Вкупно активности во II година: 6		40.000
Вкупно активности во III година:6		40.000
Вкупно за потпрограма 2: 18		1.200.000

А: ОПРАВДАНОСТ И ДИЗАЈН НА ПРОГРАМАТА 4
Образложение на Програмата: ПАЗАР НА ТРУДОТ произлегува од стратешките приоритети од Одлука за изменување на Одлуката за утврдување на Стратешките приоритети на Владата на Република Северна Македонија за 2024 - 2028 година:: -економско заживување на земјата, унапредување на енергетската транзиција, поттикнување силен циклус на економски раст, стабилни јавни финансии, подобрување на севкупната транспортна инфраструктура, зголемување на животниот стандард, подобар и поквалитетен живот за секого; Како и приоритетните цели од оваа одлука: -поддршка и развој на одржливи и конкурентни микро, мали и средни компании, унапредување на занаетчиството, целосно искористување на претприемничкиот дух и знаење на домашните човечки ресурси; -креирање на политики за развој на вештини кои ќе бидат компетитивни на пазарот на трудот; -намалување на сивата економија и поттикнување на приватна иницијатива и инвестиции.
2. НПАА: Поглавје 3.02 Слободно движење на работници; - Потпоглавје: 3.02.1 - Пристап до пазарот на трудот (општи принципи) - Потпоглавје: 3.02.2 - ЕУРЕС Поглавје 3.19 Социјална политика и вработување - Потпоглавје 3.19.1 - Трудово право - Потпоглавје 3.19.2 - Здравје и безбедност при работа - Потпоглавје 3.19.3 - Социјален дијалог - Потпоглавје 3.19.4 - Политики за вработување и Европскиот социјален фонд

<table>
<tr><td colspan="2">Стратешките приоритети и цели на органот на државната управа:
Поттикнување на вработувањето преку создавање на пристојни работни места, креирање на политики согласно европските практики и развој на социјален дијалог и заштита на работничките права.
Цели на органот на државната управа:
• Зголемување на стапката на вработеност и намалување на невработеноста;
• Подобрување на правата на работниците преку усогласено трудово законодавство согласно ЕУ директивите и конвенциите на МОТ
• Активација на ранливи групи на пазарот на трудот;
• Намалување на неформалната економија;
• Унапредување на систем за безбедност и здравје при работа и заштита на правата на работниците, како и зголемување на капацитетите за нивна имплементација</td></tr>
<tr><td colspan="2">Цел на Програмата: Подобрување на состојбите на пазарот на трудот, унапредување на трудовата регулатива, работничките права и поттикнување на вработувањето</td></tr>
<tr><td colspan="2">Показатели за успех на Програмата:
• Унапредена легислативна рамка, преку изготвување и имплементација на стратешки и оперативни документи, креирање на политики и легислатива за подобрување и модернизација на регулацијата на работните односи и пазарот на труд;
• Позитивни промени во најзначајните статистички индикатори на пазарот на труд;</td></tr>
<tr><td colspan="2">Програмата е: (забележете го видот на Програмата) <u>Хоризонтална</u></td></tr>
<tr><td colspan="2">Потпрограми (компоненти) од Програмата:4</td></tr>
<tr><td>Потпрограма1:
ПОЛИТИКИ ЗА ВРАБОТУВАЊЕ</td><td>Показател за успешност:
-Зголемена стапка на вработеност (20-64) 2023: 61.7% 2025: 63.3% 2026: 64.9% 2027: 66.9%
- Намалена стапка на невработеност (20-64) 2023: 12.9% 2025: 12.1% 2026: 11.3% 2027: 10.3%
- Зголемена стапка на вработеност на жени (20-64) 2023: 52.7% 2025: 53.1% 2026: 54.1% 2027: 55 %
- Зголемена стапка на вработеност на млади (15-29) 2023: 33.6% 2025: 40.2% 2026: 43.2% 2027: 46.2%)
- Намалена стапка на невработеност на млади* (15-29)2023: 24.9% 2025:</td></tr>
</table>

	24.0% 2026: 23.0% 2027: 22.0%) - Намалена стапка на NEET's (15-29) 2023: 24.1% 2025: 22.6% 2026: 21.6% 2027: 20.6%) - Намалена стапка на долгорочна невработеност 2023: 9.7% 2025: 9.3% 2026: 8.8% 2027: 8.2%) * Стапка на млади лица кои не се вработени, ниту се вклучени во образование или обука – Извор **на податоците: ДЗС**
Потпрограма 2: ТРУДОВО ПРАВО	**Показател за успешност:** Подобрена законска рамка во делот на трудово право и односите на пазарот на трудот, преку носење на нови или измена на постоечките законски и подзаконски акти (Закон за работни односи, Закон за вработување и осигурување во случај на невработеност, Закон за безбедност и здравје при работа, Закон за социјално претприемништво и др.); Унапредување на законската рамка и практики во делот на намалувањето и спречувањето на појавата на неформална работа (Воспоставен систем за поддршка и вклучување на социјално исклучени и ранливи групи на пазарот на трудот, преку воспоставување на стратешки пристап, правна, финансиска и институционална рамка за развој на социјалното претприемништво)

Потпрограма 1: ПОЛИТИКИ ЗА ВРАБОТУВАЊЕ										
Активност	**Одговорни**	**Консултирани**	**Временска рамка**		**Потребни ресурси**					
			Почеток (месец/година)	**Крај (месец/година)**	**Човечки**			**Финансиски (МКД)**		
					I год.	II год.	III год	I год.	II год.	III год
1.Имплементација на Оперативен	МЕ		2025	2027	Сопствени капацитети			100,000,000	110,000,000	120,000,000

план за активни мерки и програми за вработување и услуги на пазарот на трудот за 2025 година.								
2. Учество на трипартитна делегација на Република Северна Македонија на годишната Меѓународна конференција на трудот во Женева	МЕ		2025	2027	Сопствени капацитети	600,000	600,000	600,000
3. Годишна членарина на Република Северна Македонија во Меѓународната организација на	МЕ		2025	2027	Сопствени капацитети	1,800,000	1,800,000	1,800,000

трудот								
4. Годишна членарина во Интернационалната асоцијација на Економски социјални совети	МЕ		2025	2027	Сопствени капацитети	154,000	154,000	154,000
5. Надоместок за помирувачи и арбитри	МЕ		2025	2027	Сопствени капацитети	310,000	310,000	310,000
6. За изработка на фотографии за 11 занимања за потребите на страната на www.zanimanja.mk	МЕ		2025	2027	Сопствени капацитети	62,000	62,000	62,000
7. спроведување на различни настани за подигнување на свеста за прашања	МЕ		2025	2027	Сопствени капацитети	620,000	620,000	620,000

поврзани со БЗР како и Новата Стратегија за безбедност и здравје при работа								
8. Комисијата за безбедност и здравје при работа како и за одговорното лице за исполнување на условите за полагање на стручен испит	МЕ		2025	2027	Сопствени капацитети	240.000	240.000	240.000
9. Комисијата за ревизија на одржаните стручни испити за безбедност и здравје при работа	МЕ		2025	2027	Сопствени капацитети	156.000	156.000	156.000
10. Комисијата за	МЕ		2025	2027	Сопствени капацитети	600.000	600.000	600.000

верификација, ревизија и ажурирање на базата на прашања								
11. Стратегијата за промовирање и развој на волонтерството 2021–2025	МЕ		2025	2027	Сопствени капацитети	125,000	125,000	125,000
Вкупно активности во I година: 11						104.667.000,00		
Вкупно активности во II година:11						114.667.000,00		
Вкупно активности во III година:11						124.667.000,00		
Вкупно за потпрограма 1: 33						231.800.700,00		

Потпрограма 2: ТРУДОВО ПРАВО										
Активност	**Одговорни**	**Консултирани**	**Временска рамка**		**Потребни ресурси**					
			Почеток (месец/година)	**Крај (месец/година)**	**Човечки**			**Финансиски (МКД)**		
					I год.	II год.	III год	I год.	II год.	III год

1. Финализирање и усвојување на новиот Закон за работните односи	МЕТ	Социјални партнери и други засегнати страни	1/2025	6/2025	3			
2. Изготвување на подзаконски акти согласно новиот Закон за работните односи	МЕТ	Социјални партнери и други засегнати страни	6/2025	12/2025	3			
3. Презентација на новите законски решенија од ЗРО, преку средби, тркалезни маси, работилници со социјални партнери, стопански комори и др.	МЕТ	Социјални партнери и други засегнати страни, ДИТ МОТ	1/2025	12/2025	3			

4. **Подготовка и усвојување на новиот Закон за вработување и осигурување во случај на невработеност (ЗВОСН) и подзаконски акти (вклучително и гарантниот механизам з инсолвентност)**	МЕТ	АВРСМ, Социјални партнери и други засегнати страни, ДИТ	1/2025	12/2025	3			
5. **Финализирање и усвојување на новиот Закон за безбедност и здравје при работа.**	МЕТ	ДИТ, Совет за БЗР и останати надлежни органи/институции, стручни здруженија и експерти	1/2025	12/2025	3			
6. **Изготвување на**	МЕТ	ДИТ, Совет за БЗР и	1/2026	6/2026	3			

подзаконски акти, за усогласување со новиот Закон за БЗР		останати надлежни органи/инс титуции						
7. Презентација на новите законски решенија од ЗБЗР, преку средби, тркалезни маси, работилници со социјални партнери и други засегнати субјекти др.	МЕТ	ДИТ, Совет за БЗР и останати надлежни органи/инс титуции, стручни здруженија и експерти	6/2026	12/202 6	3			
8. Донесување на Закон за поедноставе но работно ангажирање на работници за сезонска, привремена	МЕТ	ФПИОМ, ФЗО, УЈП, АВРСМ, МФ, други надлежни институци и	1/2025	6/2025	2			

и повремена работа во одделни дејности								
9. Изготвување на подзаконски акти согласно Закон за поедноставено работно ангажирање на работници за сезонска, привремена и повремена работа во одделни дејности	МЕТ	ФПИОМ, ФЗО, УЈП, АВРСМ, МФ, други надлежни институци и	6/2025	12/202 5	2			
10.Утврдување на правна рамка и процедури за воведување на идентификацио ни (ID) картички на работните места во градежништвот о, заради	МЕТ		1/2025	6/2025	2			

справување со непријавената работа								
Вкупно активности во I година: 10								**0**
Вкупно активности во II година:10								**0**
Вкупно активности во III година:10								**0**
Вкупно за потпрограма 2: 30								**0**

3. Влијанија врз човечките ресурси

Програма	Резиме на потреба од нови вработувања	Резиме на потреба од прераспределба на вработените	Резиме на потребите од обука
Потпрограма 1: Поддршка и развој на мали и средни претпријатија	1-Помлад соработник во Одделение за занаетчиство		Обуки поврзани со развој на индивидуалните вештини на вработените (управување со ризици, стратешко планирање, менаџирање со време, познавање странски јазици и др.) Обуки за креирање на политики, развивање на програми, мерки и активности, инструменти за поддршка, обуки за усвојување на политики на ЕУ, пишување на концепт ноти, проекти и сл.
Потпрограма 1:	1 Раководител на одделение	**Унапредувања во:**	Обуки поврзани со развој на

Развој и подобрување на конкурентноста на македонската индустрија и инвестициска политика и општествена одговорност	1 советник	**Помошник раководител на сектор Раководител на одделение советник**	индивидуалните вештини на вработените (управување со ризици, стратешко планирање, менаџирање со време, познавање странски јазици и др.)
Програма2- Креирање на единствен внатрешен пазар			
Развивање ефективна внатрешна трговска политика			
Потпрограма 1 Внатрешна трговска политика	Одделение за услуги 1 советник Одделение за внатрешна трговија 1 советник и 1 соработник Одделение за трговски друштва 1 советник	/	Обуки за усогласување со законодавството на ЕУ во Поглавје 3.03 Право на основање и слобода на давање услуги и Поглавје 3.06. Право на трговските друштва Обуки за имплементација на Законот за управување со државни компании, Стратегијата за управување со државни компнаии и Кодексот за корпоративно управување со државни компании, кои се планира да бидат донесени крајот на 2025 год и 2026 год. согласно Планот за раст на ЕУ за

			земјите од Западен Балкан.
Потпрограма 2: Спроведување на внатрешниот трговски режим	Одделение за внатрешна трговија 1 советник и 1 соработник		Обуки поврзани со развој на индивидуалните вештини на вработените (управување со ризици, стратешко планирање, менаџирање со време, познавање странски јазици и др.)

1. Принципи на правична застапеност		
Очекувано влијание во I година	**Очекувано влијание во II година**	**Очекувано влијание во III година**
Министерството за економија и труд како во претходните така и во наредните 2025, 2026 и 2027 година ќе го почитува начелото на правична застапеност согласно Закон.		

2. Принцип на еднакви можности на жените и мажите		
Очекувано влијание во 2025 година	**Очекувано влијание во 2026 година**	**Очекувано влијание во 2027 година**
Вклучување односно интегрирање на родовата компонента во стратешките планови, политики и буџети како и почитување на принципот на еднакви можности на жени и мажи. Годишен извештај за превземените активности и постигнатиот напредок за воспоставување на еднакви можности на жените и мажите. Како и контунирани активности за вклучување на родовата еднаквост во Програмите на секторите во	Во 2025 година Министерството за економија и труд ќе продолжи со почитување на принципот на еднакви можности на жените и мажите согласно Законот за еднакви можности на жените и мажите, Заклучоци од Влада, упатствата и други законски акти, како и креирање на нови мерки за поддршка на женско претприемништво во годишната програма.	Во 2026 година Министерството за економија и труд ќе продолжи со почитување на принципот на еднакви можности на жените и мажите согласно Законот за еднакви можности на жените и мажите, Заклучоци од Влада, упатствата и други законски акти.

Министерството за економија. Во однос на претприемништвото и малите и средни претпријатија, при спроведување на мерките од Програмата за развој на претприемништво и конкурентност на МСП, се очекува поголем бројот на апликации и на субвенционирани претпријатија во сопственост и управувани од жени, како резултат на продолжување на посебната мерка за финансиска поддршка на женско претприемништво, како резултат на стимулативните критериуми за компании управувани од жени при креирањето на јавните повици за мерките од програмата. Во однос на родовата перспектива во енергетиката, Владата го усвои Националниот план за енергија и клима како Стратешки оперативен документ во мај 2022 година, со кој ќе се следат мерките и активности кои ја вклучуваат родовата перспектива. Секторот за туризам и угостителство ќе продолжи со воведување мерка за Финансиска поддршка за женско претприемништво во туризмот.		

1. Развивање на заедничките функции		
Очекувано влијание во I година	**Очекувано влијание во II година**	**Очекувано влијание во III година**
Развивање политики: Во рамките на Министетвото за економија и труд нема организациона единица Сектор или Одделение за креирање на политиките и програмите, секој сектор во рамките на своите надлежности ги креира своите програми и политики.		
Стратешко планирање: Одделението за стратешко планирање е надлежна за координација на процесот на стратешко планирање на ниво на Министерство за економијаи труд. Секторот за финасниски прашања е надлежен за процесот на подготовка на буџетот согласно известувањето од Министертвото за финансии. Целта на Министерството за економија и труд е преку реализација на средствата од буџетот да придонесе во развојот на прогресивни идеи од својот домен и зајакнување на функционална пазарна економија која се темели на знаење, иновации и одржлив развој. Како дел од извршувањето на заедничките функции во Министерството за економија и труд е работата на Секторот за финансиски прашања, во чија надлежност е подготовката на Буџетот на Министерството за економија и труд (составен од предложените и усогласени потребни буџетски средства од секторите во Министерсвото за економија и единките од втора линија). Во рамки на Секторот за финасиски прашања, Одделението за буџетска координација, врши координативни активности со сите организациони единици, во процесот на подготовка на буџетските барања, според насоките добиени од Министерството за финансии дадени во Буџетскиот циркулар и согласно планираните програми и активности, предвидени во Стратешкиот план на Министерството за економија. Секторот за финансиски прашања се стреми кон реализирање на целосно интегриран процес меѓу стратешкото планирање и буџетскиот процес, подобрување на буџетскиот процес (планирање, извршување, мониторинг и евалуација) и елаборирање на проактивното учество при подготовката на буџетот, кој ќе биде транспарентен и заснован на приоритети.		
2025	2026	2027
Учество во подготвувањето на Стратешкиот план на Министерството	Учество во подготвувањето на Стратешкиот план на	Учество во подготвувањето на Стратешкиот план на Министерството за

за економија и труд 2024-2026 во делот на креирањето на стратешките програми и плановите за спроведување при утврдувањетона потребните финансиски ресурси; Учество во подготвувањето на Годишниот план за работа на Министерството за економија и труд за 2024 Координација и подготовка на Буџетот на Министерството за економија и труд за 2025 година во рамки на организационите единици во институцијата; Координација, проследување и публикување на предлог буџетската пресметка за 2024 година до Министерството за финансии, односно Секторот за буџет и фондови.	Министерството за економија и труд 2025-2027 во делот на креирањето на стратешките програми и плановите за спроведување при утврдувањетонапотребните финансиски ресурси; Учество во подготвувањето на Годишниотплан за работа наМинистерството за економија и труд за 2025 Координација и подготовка на Буџетот на Министерството за економија и труд за 2026 година во рамки на организационите единици во институцијата; Координација, проследување и публикување на предлог буџетската пресметка за 2025 година до Министерството за финансии, односно Секторот за буџет и фондови	економија и труд 2026-2028 во делот на креирањето на стратешките програми и плановите за спроведување при утврдувањето на потребните финансиски ресурси; Учество во подготвувањето на Годишниот план за работа на Министерството за економија и труд за 2027. Координација и подготовка на Буџетот на Министерството за економија и труд за 2025 година во рамки на организационите единици во институцијата; Координација, проследување и публикување на предлог буџетската пресметка за 2026 година до Министерството за финансии, односно Секторот за буџет и фондови

Извршување на Буџетот и управување со средства:

Секторот за финансиски прашања, со одделенијата во состав (соодветно) е надлежен за извршувањето на буџетот согласно со законските прописи за управување со средствата одобрени во Буџетот на Министерството за економија и труд (по усвојувањето на Буџетот на Република Северна Македонија во Собранието) спроведување на постапките за доделување на договорите за јавни набавки со примена на Законот за јавните набавки и сите подзаконски акти кои произлегуваат од него, со цел за обезбедување рационалност, ефикасност и транспарентност во спроведувањето на јавните набавки

Надлежностите на секторот при извршување на буџетот и управувањето со средствата се однесуваат пред се на:

- подготовка и проследување до Министерството за финансии, на годишниот, кварталните и месечните планови за извршување (реализација) на буџетот, планирање, подготвување и спроведување пренамени на средства во буџетот на Министерството за економија и труд и единките од втора линија и соодветна корекција на поднесените квартални и месечни

извештаи, подготвување предлог-буџетска пресметка при ребаланс на буџетот,) контрола на доставената документација, која произлегува од преземените финансиски обврски на сите корисници на буџетот, спроведување на ex-ante и ex-post контрола, - формална и суштинска контрола на влезната документација, соодветно координација со учесниците во настанувањето на финансиската обврска со цел потврдување на истата од нивна страна пред одобрување од страна на одговорното лице - контрола и усогласување на реализираните средства на трезорската сметка, со поднесените барања за исплата и целосно комплетирање на сметководствената документација и проследување на истата до СОЗР (сметководство) на натамошно постапување; - пријавување, следење и реализацијата на обврските, преку системската апликација на Министерството за финансии е-обврски, поднесување редовни месечни извештаи за преземените обврски; - подготвување соодветни месечни и годишни извештаи за извршувањето на буџетот и други работи од надлежност на финансиското работење; -спроведување на јавните набавки во рамки на одобрените средства во буџетот на Министерството за економија, притоа почитувајќи ги основните принципи, односно конкуренција меѓу економските оператори, еднаков третман и недискриминација на економските оператори, транспарентност и интегритет во процесот на доделување на договори за јавни набавки и рационално и ефикасно искористување на средствата во постапките за доделување на договори за јавни набавки, а со тоа придонедува за воспоставување на систем на јавни набавки во Република Северна Македонија, кој ќе овозможи почитување на правата и обврските од страна на сите учесници во постапките за доделување на договори за јавна набавка, како и ефикасна контрола на спроведените постапки.		
2025	**2026**	**2027**
Подготвување Годишен финансиски извештај согласно член 47 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола, со извештај за самооценување на одделните процеси на системот за финансиско управување и контрола; Координација со Одделението за јавни набавки во чија надлежност е подоготовката на Планот за јавни набавки согласно Законот за јавни	Подготвување Годишен финансиски извештај согласно член 47 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола, со извештај за самооценување на одделните процеси на системот за финансиско управување и контрола; Координација со Одделениетот за јавни набавки во чија надлежност е подоготовката на Планот за јавни	Подготвување Годишен финансиски извештај согласно член 47 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола, со извештај за самооценување на одделните процеси на системот за финансиско управување и контрола; Координација со Одделениетот за јавни набавки во чија надлежност е подоготовката на Планот за јавни набавки согласно Законот за јавни набавки, а во

набавки, а во функција на усогласување на планираните набавки со одобрениот буџет и реализација на буџетот за 2025 година; Подготвување соодветни интерни акти за активности и процеси во надлежност на Секторот за финансиски прашања; Учество на дел од вработените во соодветни обуки од областа на материјално - финансиското и буџетското работење и јавите набавки.	набавки согласно Законот за јавни набавки, а во функција на усогласување на планираните набавки со одобрениот буџет и реализација на буџетот за 2026 година; Подготвување интерни акти /правилници /упатства/оперативни инструкции/ за процесите од надлежност на Секторот за финансиски прашања кои претходно не се опфатени или за кои постои потреба од ревидирање; Кадрово екипирање на Секторот за финансиски прашања со соодветен стручен и компетентен кадар за самостојно водење на дел од финансиските процеси и активности и спроведувањето на јавните набавки; Учество на дел од вработените во соодветниобуки од областа на материјално-финансиското и буџетското работење и јавите набавки.	функција на усогласување на планираните набавки со одобрениот буџет и реализација на буџетот за 2027 година; Подготвување интерни акти /правилници /упатства/оперативни инструкции/ за процесите од надлежност на Секторот за финансиски прашања кои претходно не се опфатени или за кои постои потреба од ревидирање; Кадрово екипирање на Секторот за финансиски прашања со соодветен стручен и компетентен кадар за самостојно водење на дел од финансиските процеси и активности и спроведувањето на јавните набавки; Учество на дел од вработените во соодветниобуки од областа на материјално-финансиското и буџетското работење и јавите набавки.

Управување со човечки ресурси:
Во 2025 и 2026, 2027, година ќе се зајакнат капацитетите на Секторите во министерството за економија, особено во Секторите кои што се носители на Поглавјата за преговори со Европската Унија.,
Според Правилникот за внатрешна организација и работа на Министерството за економија, бр.04-1343/1 од 12.03.2021 година и Правилникот за систематизација на работните места во Министерството за економија, бр. 04-1343/2 од 12.03.2021 година, ќе се согледа можноста да се изврши пополнување на систематизираните а непополнети работни места.
Во 2025 и 2026, 2027година, ќе се подготват среднорочни и долгорочни планови и програми за потребите од нови вработувања, унапредувања, прилив и одлив на персонал, флуктуација со потребни прераспоредувања, како и реализација на годишните планови за нови вработувања за горенаведениот период,
Подготовка и оспособување на персоналот за учество во годишното оценување,
Оценка на потребните знаења на работникот и посебно потребните знаења за работно место,
Ажурирање на информациски систем за персонална евиденција.
Во 2025 и 2026, 2027 година, Секторот за управување со човечки ресурси ќе работи на континуитет на одржливост на воспоставените системи од предходните години во насока на имплементирање на Стратегијата за човечки ресурси и развој во кариерата, со прифаќање на стандардите на ЕУ, кои стандарди создаваат прецизен и правичен пристап во управување со персоналот со кој располага МЕ кој е предуслов за ефикасноста на организацијата во целина, кој исто така создава можност секој поединец максимално да се докаже во својата работа, да се развива во својата кариера, како и да ги задоволи своите елементарни психолошки потреби за самоостварување.
Континуирани активности по интерен оглас за распоредување на раководен и друг персонал,
Реализација на активностите согласно описот на задачите на работните места во секторите.

Управување со информациски технологии:
Секторот за информатика и комуникациски технологии при Минситерство за економија функсионира со (2) две одделение и тоа: Одделение за информационен систем и техничка поддршка и Одделение за техничка поддршка.
Секторот за информатика и комуникациски технологии освен како сервис за потребите на вработени при Министерство за економија истовремено учествува во Владиините проекти кои се реализираат меѓу нив и во ДМС документ менаџмент систем за електронско архивско работење, интероперабилност и други. Истотака во текот на секоја година Секторот прави План за јавни набавки и ги реализира јавни набавки, бидејќи се многу битно за навременено, професионално и безбедно реализирање на седкојдневните активности на вработените. Објавување на материјали на веб страната на Министерство за економија и други активнсоти. Се прави редовно Backup на постоечките софтвери кои се користат. И други битни активности

кои се потребни за безбедно функционирање на информатичката опрема и софтвери.		
2025	2026	2027
Учество во владините проекти Реализирање на годишните јавни набавки предвидени според Планот за јавни набавки. Објавување на материјали на веб страната на Министерство за економија. Одржување на систем салата и софтверите кои се користат. Надградба на мрежната инфраструктура . Backup на постоечките софтвери кои се користат.	Учество во владините проекти Реализирање на годишните јавни набавки предвидени според Планот за јавни набавки. Објавување на материјали на веб страната на Министерство за економија. Одржување на систем салата и софтверите кои се користат. Надградба на мрежната инфраструктура. Backup на постоечките софтвери кои се користат.	Учество во владините проекти Реализирање на годишните јавни набавки предвидени според Планот за јавни набавки. Објавување на материјали на веб страната на Министерство за економија. Одржување на систем салата и софтверите кои се користат.. Backup на постоечките софтвери кои се користат.
Внатрешна ревизија: Внатрешна ревизија е независна активност на давање објективно уверување и совет, воспоставена со цел да придонесе за зголемување на вредноста и подобрување на работењето на субјектот. Таа помага субјектот да ги исполни своите цели, применувајќи систематски, дисциплиниран пристап за процена и подобрување на ефективноста во процесите на управување со ризикот, контролата и управувањето.		
2025	2026	2027
Спроведување на Годишниот план за извршување внатрешна ревизија за 2025 година: прелиминарно истражување, подготовка на поединечни Планови и Програми за предвидените ревизии во планот (вклучително и за ревизиите на проекти реализирани со ЕУ фондови) и за ad-hoc ревизорските ангажмани, изготвување на нацрт предходни и	Спроведување на Годишниот план за извршување внатрешна ревизија за 2026 година: прелиминарно истражување, подготовка на поединечни Планови и Програми за предвидените ревизии во планот (вклучително и за ревизиите на проекти реализирани со ЕУ фондови) и за ad-hoc ревизорските ангажмани,	Спроведување на Годишниот план за извршување внатрешна ревизија за 2027 година: прелиминарно истражување, подготовка на поединечни Планови и Програми за предвидените ревизии во планот (вклучително и за ревизиите на проекти реализирани со ЕУ фондови) и за ad-hoc ревизорските ангажмани, изготвување на нацрт предходни и

конечни Извештаи за секоја ревизија, усвојување на Акциски план за реализирање на препораките утврдени во конечните извештаи. Спроведување на Мониторинг, односно Следење на резултатите на спроведување на препораките од ревизорските извештаи. Подготвка на Годишен извештај за извршени внатрешни ревизии во предходната календарска година, односно во 2024 година. Подготовка на Ревизорски универзум врз основа на нова процена на ризиците или ревидирање на постоечките ризици во регистарот на ризици на Министерството. Подготовка на Стратешки план за извршување на внатрешна ревизија за 2025-2027 година. Подготовка на Годишен план за извршување на внатрешна ревизија за 2024 година. Подготовка на Измена на годишен план за извршување на внатрешна ревизија за 2025 година. Следење на референтната регулатива, Стандардите и методологијата во областа, за развој и отчетност во јавните финансии.	изготвување на нацрт предходни и конечни Извештаи за секоја ревизија, усвојување на Акциски план за реализирање на препораките утврдени во конечните извештаи. Спроведување на Мониторинг, односно Следење на резултатите на спроведување на препораките од ревизорските извештаи. Подготвка на Годишен извештај за извршени внатрешни ревизии во предходната календарска година, односно во 2025 година. Подготовка на Ревизорски универзум врз основа на нова процена на ризиците или ревидирање на постоечките ризици во регистарот на ризици на Министерството. Подготовка на Стратешки план за извршување на внатрешна ревизија за 2026-2028година. Подготовка на Годишен план за извршување на внатрешна ревизија за 2026година. Подготовка на Измена на годишен план за извршување на внатрешна ревизија за 2026 година. Следење на референтната регулатива, Стандардите и методологијата во областа, за развој	конечни Извештаи за секоја ревизија, усвојување на Акциски план за реализирање на препораките утврдени во конечните извештаи. Спроведување на Мониторинг, односно Следење на резултатите на спроведување на препораките од ревизорските извештаи. Подготвка на Годишен извештај за извршени внатрешни ревизии во предходната календарска година, односно во 2026 година Подготовка на Ревизорски универзум врз основа на нова процена на ризиците или ревидирање на постоечките ризици во регистарот на ризици на Министерството. Подготовка на Стратешки план за извршување на внатрешна ревизија за 2027-2029 година. Подготовка на Годишен план за извршување на внатрешна ревизија за 2027 година. Подготовка на Измена на годишен план за извршување на внатрешна ревизија за 2027 година. Следење на референтната регулатива, Стандардите и методологијата во областа, за развој и отчетност во јавните финансии. Учество во работата на Ревизорскиот комитет во Министерството за финансии како член на Комитетот, придонес кон

Учество во работата на Ревизорскиот комитет во Министерството за финансии како член на Комитетот, придонес кон стратегиите и регулативата за внатрешна ревизјиа. Креирање и реализирање на обуки за внатрешните ревизори во јавен сектор како сертифициран обучувач. Обуки и настани за унапредување на областа јавни финансии и јавна внатрешна контрола.	и отчетност во јавните финансии. Учество во работата на Ревизорскиот комитет во Министерството за финансии како член на Комитетот, придонес кон стратегиите и регулативата за внатрешна ревизјиа. Креирање и реализирање на обуки за внатрешните ревизори во јавен сектор како сертифициран обучувач. Обуки и настани за унапредување на областа јавни финансии и јавна внатрешна контрола.	стратегиите и регулативата за внатрешна ревизјиа. Креирање и реализирање на обуки за внатрешните ревизори во јавен сектор како сертифициран обучувач. Обуки и настани за унапредување на областа јавни финансии и јавна внатрешна контрола.

РИЗИЦИ НА НИВО НА СТРАТЕШКИ ПЛАН

РИЗИК	ВЕРОЈАТНОСТ ЗА НАСТАНУВАЊЕ НА РИЗИКОТ	ВИЛЈАНИЕ НА РИЗИКОТ ВРЗ ОСТВАРУВАЊЕ НА ЦЕЛИТЕ	МЕРКИ ЗА СПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ
При подготвување на Стратешкиот план ризик е непочитување на дадениот рок на Секторите односно ненавремено доставување на бараните податоци	средна	средно	Навремено праќање на маил за доставување на податоци Ургенција преку електорнска пошта
Ризик поради непополнета систематизација и несоодветни човечки ресурси	голема	големо	Пополнување на работни позиции согласно систематизацијата на МЕ

Недобивање информации од надлежни институции за реализација на мерки и активности	голема	големо	Зајакната соработка и комуникација со институции

РИЗИЦИ НА НИВО НА ПРОГРАМА

РИЗИК	ВЕРОЈАТНОСТ ЗА НАСТАНУВАЊЕ НА РИЗИКОТ	ВИЛЈАНИЕ НА РИЗИКОТ ВРЗ ОСТВАРУВАЊЕ НА ЦЕЛИТЕ	МЕРКИ ЗА СПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ
Недоволен капацитет на човечки ресурси во Секторите за квалитетно и ефективно распишување и спроведување на јавните повици за реализација на мерките од Програмата.	среден	средно	Зајакнување на капацитетот на Секторот за претприемништво и конкурентност на МСП со потребните човечки ресурси.
Недоволен капацитет на човечки ресурси во Секторите за квалитетно и ефективно распишување и спроведување на јавните повици за реализација на мерките од Програмата.	среден	средно	Зајакнување на капацитетот на Секторот за индустриска и инвестициска политика и општествена одговорност со потребните човечки ресурси.
Неискористување на предвидените средства од Програмата поради недоволен интерес за некоја од предвидените мерки во Програмата или лошо дефинирани услови и критериуми во јавниоте повици кои	мала	мала	Планирање на мерките во Програмата врз основа на претходна анализа на потребите на компаниите, дијалог со стопанските комори, анализа на пројавениот интерес за конкретна мерка во

потенцијалните апликанти не можат да ги исполнат.			изминатите години, и креирање на услови за аплицирање и критериуми за избор кои може да ги исполнат поголем број на компании.
Недоволно стручно и објективно одлучување (засновано исклучиво на предвидените услови и критериуми дефинирани во Јавните повици) од страна на надлежните Комисии при разгледување на пристигнатите апликации по објавените јавни повици.	мала	мала	Носење Одлука на ниво на Министерство за економија и труд за забрането влијание или било каков притисок врз членовите на Комисиите надлежни за разгледување и одлучување по пристигнатите апликации по објавените јавни повици, кое има за цел фаворизирање на одредени апликанти.
Политички процеси или други процеси од надворешен карактер кои го одложуваат распишувањето на јавните повици, потпишувањето на документи и сл.	мала	мала	Во процесот на планирање да се предвиди овој ризик и соодветно да се предвидат активности кои ќе бидат превземени доколку настапи таков случај. Особено да се внимава при програмирање во изборни години.
Недоволен капацитет на човечки ресурси во Секторите за квалитетно и ефективно распишување и спроведување на јавните повици за реализација на мерките од Програмата.	мала	мала	- Зајакнување на капацитетот на Секторот за внатрешен пазар .

Недоволно обезбедени финансиски средства	мала	мала	Обезбедување на средствата за реализација на мерките
Внатрешна трговска политика	Ризик поради непополнета систематизација и несоодветни човечки ресурси	големо	Пополнување на работни позиции согласно систематизацијата на МЕТ
Спроведување на внатрешниот трговски режим	Ризик поради непополнета систематизација и несоодветни човечки ресурси	големо	Пополнување на работни позиции согласно систематизацијата на МЕТ

Министер,
Ministër,
Besar Durmishi

Бр.19-796/1
од 21.02. 2025 г.